

מבאר רבתינו

שנה כ"ו גליון ל"ט (אלף רצ"ח) פרשת פנחס
כ"ג תמוז תשפ"ה לפ"ק

לעין מרן הגה"צ רבי יחזקאל שרגא צ"ל ממאנא, והרבנית הצדיקת מרת אסתר בת הר"ר יצחק ז"ל

הדלקה"נ: ברוקלין 8:09 = מאנסי - קרית יואל: 8:11 = לונדון: 8:52 = אנטווערפן: 9:33
מוצש"ב"ק: ברוקלין 9:35 = מאנסי - קרית יואל: 9:38 = לונדון: 10:23 = אנטווערפן: 11:02

מעשי גדולים

מבאר התורה

בן בנות צלפחד דוברות

בענין התחזקות לצפות להנאולה שלימה - ולא ידח ממנו נדח

כן בנות צלפחד דוברות, במסורה דין, ואידך (מלכים א' ה' כ"ג) ואני אשימם דובר ביום, כי הנה יש אנשים שאינם מאמינים בנאולה העתידה לאשר רואים שהדור אינו ראוי לכך, ובכל עת אנו גרועים מאשר היינו ח"ו, וקרא מפורש (ישעי' ל' כ"ג) בשוכה (היינו בתשובה) ונתת תושעון, ואם אין אנו יודעים עד מה לעשות תשובה בלב שלם, אולם באמת לא כן הוא, כי אף שאנחנו לא נהיה ראויים, עכ"ל תורה הנאולה ע"י אתערותא דלעילא לבד, ע"י הכתוב (תהלים ק"ו ה') ונאלם למען שמו, וכמו שה"י בנאולת מצרים ובקריעת ים סוף רק אתערותא דלעילא, כי היה קמרון (שמרי"א כ"א ז') הללו והללו עובדי עבודה זרה, ועכ"ל כאשר פרעה הקריב לבן של ישראל לתשובה, וכיון דבעת ההוא ברנע האחרונה היה בתשובה בלב היה סג, וכמו כן יהיה בנאולת המקווה, אף שאנחנו אין מבינים עצמינו בתשובה מרם בוא יבוא הנאולה, עכ"ל ע"י שיהי' מקורם התעוררות הנאולה, ואז בודאי יתרחק כל איש בתשובה בלבד, והתחלת התעוררות הנאולה יהיה ע"י אתערותא דלעילא לבד, וזה כ"ן בנות צלפחד, כי צלפחד רומז לבינה"ק צ"ל פח"ד כנוער, והיינו מה שמדברים שתהי' בנין העתיד הנקרא צלפחד, אמת, כן תהי' בלי ספק [וכו'].

והנה אנחנו זרע שלומי אמוני ישראל מאמינים בני מאמינים, מאמינים אף שהיו או בחשכת הלילה, כי היו משוקעים במ"ט שערי טומאה ולא היו כראים לנאולה, עכ"ל כבוא עת זמן הישועה, קץ שם לחושך, וברנע אחת האיר להם אור גדול, ולילה כיום יאיר כיומא דתקופת תמוז, כן גם אנחנו בחשכת הגלות, צריכים לחזק נפשותינו ולקבוע ולהשריש בלבנו אמונת ה', כי עוד ירא וישקוף וירחם עלינו ויקבץ נדחוני, אף שאין אנחנו כראים וראויים לזה, ומצפים ומחכים בכליון עינים לישועת ה' כחרף עין, ויאר כיום יום חשבת לילה.

כמו שאמר רבינו הק' רבי ר' בער ז"ע שקורם ביאת המשיח יתעורר בלבבות ישראל חשק גדול לה' פתאום, ואז יהיה הנאולה, וסימנך (תהלים צ"א י"ד) כי בי חשק ואפלטתה, כי הקב"ה כל יכול וזי' מיתה בידו, באם יתפזר לנאלתו יתן ויצמח בלב כל ישראל בזה הזמן השתקוקות גדול וצמאון ותשוקה לה' [וכו'], וישראל הקדושים כשתתאישו מן הנאולה באותה שעה, כי לא יחשבו כלום בעידן זמן הזה שתצמח הנאולה, כי הקב"ה יעשה כך שבאותו יום ובאותה שעה דייקא לא יחשבו כלל להנאולה, ויתאישו עצמם מהנאולה, באותו זמן פתאום יבוא אל היכלו האדון (מלאכי ג' א'), וזה יהא ע"י בחינת אתערותא דלתתא הנז"ל, ויתקע בשופר גדול, ואח"כ יבא אליהו והוא ישיב את ישראל בתשובה שלימה, כמ"ט (שם כ"ג) הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא, שהוא התגלות המשיח, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם, וכ"ל דברים אמיתיים וברורים כלי ספק בעו"ה, כפי איש בראיתי מדברי קדשם ממדרשים וגמרא וזוהר ויתר דברי קדושים ברצות ה'.

הרה"ק רבי יהודה הירש ראלער חתנו של הוידרשטובער ז"ע נכנס פעם אליו ואמר לו מה יהיה חסוק, ס'וערס דאך ערענער און ערענער... ועצם הוידרשטובער את ענינו והשלך ראשו לאחוריו וכך שהה משך זמן, אח"כ נענית: וטפסם אשר אמרתם לבני יהודה, ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע המה יבואו שמה ולהם אתננו והם יירששו, ומפסם אשר אמרתם לבני יהודה, בלי בחירה ח"ו, ובניכם אשר לא ידעו היום טוב ורע, בניכם אשר כבר ח"ו לא יהיה להם בחירה בין טוב לרע, הם המה אשר יבאו וירשו את הארץ.

הרה"ק בעל עטרת צבי מוידרשטוב זצ"ל אמר, איני יודע למה הרה"ק בעל ישמח משה צ"ל [יהודה כ"ח תמוז] מורעיש עולמות כ"כ לביאת המשיח, הלא הוא תמהו, הכי הוא אינו רואה שיש הרבה נשמות שצריכין עוד תיקון קודם ביאת המשיח, והכי ירדו לתמוז רח"ל.

לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום. וא"י בבעה"ט לכן ב', הכא ואידך בפי' וארא לכן אמור לבניי אני ה', ולי"פ עפ"י"מ ששמעתי מפה קדוש של מרן רבינו הגה"ק בעל קדושת יו"ט זלה"ה שסיפר לי ענין שהי' לו עם איש ריבו, ששב וביקש ממנו שיקבל אותו בחזרה לעדתו הרמה, והשיב לו כי מעולם לא דחה אותו שיוצרך לקבלו בחזרה, אבל זאת שיהי' לו דיעה והתמנות בתוך הקהל זה לא ארצה, ולא מטעם נקמה או שנאה ח"ו, רק אדרבה מתוך שאני רוצה להיות בשלום עמך בלא ריב ומצה, הנה כעת שאנחנו בפני עצמך אתה תוכל לעשות בתוך קהל שלך כפי רצונך, ואני בתוך הקהל שלי, א"כ לעולם לא תהי' מריבה בינינו, אבל אם יהי' לך דיעה או התמנות בתוך הקהל שלי, יהי' ריב ומצה בינינו, היות כי אני רוצה בכך וכך, ואתה באופן אחר. וי"ל דמטעם זה נכתב בפי' פנחס בריתי שלום בוי"ו קטיעא, לרמז דלפעמים השלום הוא באופן דמיון הוי"ו קטיעא, היינו אתה בפני עצמך ואני בפני עצמי ודפח"ח ושי"י.

והנה דבר זה בוודאי חכמה גדולה הוא, אולם כזאת יוכל לומר רק איש כמותו אשר הי' חי במסירת נפש כל רגע ורגע, ולא חש לגרמ' כלום, כי כל כוונתו וכל מעשיו הי' לשם שמים, וכל זה מובן למי שענין שכל לו, ומעתה י"ל דז"ש כאן הנני נותן לו את בריתי שלום, ובו"י קטיעא לרמז כהנ"ל, דלפעמים זהו השלום בחי' וי"ו קטיעא, כל אחד בפני עצמו, ולזה אמר המסורה לכן אמור לבני ישראל אני ה', כלומר דזהו רק אם כוונתך בזה רק לי לשמי, ודו"ק כי נכון היא בס"ד.

(נפש יהונתן שעליש, לתלמיד הרה"ק בעל ייטב לב צ"ל)

עובדא דשמואל סיפורי צדיקים שנשמעו ממרן הגה"צ מנאנאש צ"ל [רצח]

הכפרי שלא הבין כלל מה שכתבו שם, נכנס בזה להרה"ק מבעלזא, וכאשר הביט בו הרה"ק נתפלא מזה, ושאל את הכפרי: מי כתב לך הקוויטעל הזה, ענה לו שאיש אחד אשר מחוץ לחדרו כתב לו זאת, ושאל אותו על מראה החיצוני, ותיאר לו את מראהו, והבין שהרה"ק מקאמינקא כתב זה, והבין מזה הרה"ק מבעלזא שהרה"ק מקאמינקא ראה ברוח קדשו שאכן קיימו אצל הכפרי הזה מצות מילה, אולם חלק הפריעה לא נעשה לו, ובדקו אותו וראו שאכן כן הוא, ומלו אותו שנית כהלכתו, ומאז הצליח בנכסיו. וזה שכתב הרה"ק: מל, היינו שיש לא מיל [ירישים], אולם, ולא פרע, שאין פורעים לו החובות, זהו משום שהוא בעצמו נימול, אולם ולא פרע, שלא נעשה בו מצות פריעה.

אלף תקטז / בחיל קדשו. אצל מרן הרה"ק מסאטמאר צ"ל לא היה באפשריות לשמוע שום קול בתפלת שמו"ע דלחש, ואפילו כשרצו להאזין היטב היכן הוא אוזח בתפלת שמו"ע, לא ידעו מאומה, ונראה ששיתתו ה' שלא להשמיע גם לאזניו [עיין מזה בזה"ק ויגש דף ר"ט ע"א].

וכאשר למדתי בעיר דעברעצין יצ"ו בשנת תש"א לפ"ק, כיבד אותו הרה"ח ר' ליפא קוריס ע"ה בסנדקאות לבדו הנולד, והגיע מרן צ"ל לשם, והלכתי לראות עבודתו הק', והציבור שם לא ידעו ממנהתו בקדשו להתפלל תמיד תפלת הלחש בידו עם הש"ן, וכדרכו התפלל בנחת, אולם כאשר עמד עצמו בתפלה, כאשר כל הציבור כבר גמרו תפלת הלחש, לא התחיל הש"ן התפלה, ומרן צ"ל לא אמר כלום, רק המתינו עד שגמר תפלת הלחש, והאנשים רצו לשמוע ולראות על שפתיו היכן הוא עומד בתפלתו, ואימתי כבר יוגמר שנתאדר השעה, אולם לא יכלו לשמוע כלום כנ"ל.

אלף תקמז. אחד מגדולי ישראל צ"ל במדינת אונגאריין הי' מתנגד הרבה לעדת החסידים ממשיכי דרכם של תלמידי מרן הבעש"ט הק' צ"ל בטענתו שאינם לומדים, והרה"ק מצאנו צ"ל יצא ולחם נגדו בעבור זה, והנה"ק רבי יהודה אסאד מסערדאהעלי צ"ל כתב מכתב להרה"ק מצאנו להמליץ בעבורו אשר הוא אדם גדול, וכתב לו הרה"ק מצאנו בחזרה אשר מבקש ממנו שלא יכתוב לו עוד בענין הזה, מפני שבאם מתנגדים כהיום לעדת החסידים יש בזה שמץ של אפיקורסות רח"ל, ומה שכמה מגדולי ישראל בדורות הקודמים התנגדו לזה, זהו משום שהי' אז דבר חדש, וחששו שעל ידי דרך חדש זו יפסקו מלמוד תורה ח"ו, אבל בזמן הזה רואין שלא כן הוא, והא' ראי' שגדולי וגאונים ישראל המה גרויסע רבי'ס להחסידיים, במדינת רוסלאנד זהו הצמח צדק [מליבאוויטש צ"ל], בפולין רבי איטשע מאיר [בעל חידושי הרי"ם מגור צ"ל], ועל כן מי שעוד אומר שחסידיים אינם לומדים, יש בו שמץ של אפיקורסות. וכאשר הרה"ק מצאנו המשיך להתנגד עליו, ערך אליו רבי יהודה אסאד מכתב שנית, ונסתלק לעולמו באמצע כתיבתו.

אלף תקמח. הרה"ק מקאמינקא צ"ל אשר ידוע שהי' משתעי בלישנא דחכמתא ובידחותא, ומה עמקו כוונתו הק' בזה, נסע לאחר פטירת רבו המובהק הרה"ק מראפשיץ צ"ל להרה"ק רבי שלום מבעלזא צ"ל, ופ"א כאשר הי' מחוץ לחדר קדשו, הגיע איש כפרי ורצה ליכנס להרה"ק מבעלזא, וחיפש מי שיכול לכתוב קוויטעל עבורו, וכאשר הביט בו הרה"ק מראפשיץ הבין מה שלפניו, ואמר לו שהוא הגבאי ויכתוב עבורו הקוויטעל, והזכיר לו את צרתו שמקור פרנסתו הוא מרחי"ם, אולם באים מעט אנשים לקנות ממנו, ואף כשבאים אין פורעים לו החובות, ואין לו פרנסה והצחלה מעסק זה, וכתב הרה"ק מקאמינקא בקוויטעל: מל ולא פרע.

דער קוואל פון צדיקים

דערציילונגען פון רבותינו הקדושים צו זייער יארצייט

יארצייט פון
הגאון הקדוש מרן
רבי אורי פייבל מדובענקא זי"ע
כ"ב תמוז שנת תקנ"ל לפ"ק

שערי פרנסה טובה איינקעל פון הייליגן אור החכמה, איז דארט געווען אויף שב"ק ביים בעלזער רב מיט זיין קינד פון צוועלעף יאר אלט, און נאכן דאווענען ליל שב"ק איז דאס קינד נישט אהיים עסן די סעודה אין זייער אכסניא, נאר ער איז געבליבן אין בית המדרש, אז ער זאל קענען האבן א גוטע פלאץ ביים טיש נאנט צום בעלזער רב, אבער צו זיין ווייטאג ווען די חסידים זענען צוריק געקומען צום טיש, האבן זיי אים אוועק געשטופט פון זיין פלאץ, און דאס קינד האט אנגעהויבן צו וויינען, און מען האט אים נישט געקענט בארוואיגן, און ווען בעלזער רב איז אריינגעקומען צום טיש, און האט אים געהערט וויינען, האט ער געפרעגט ווער איז דאס קינד וואס וויינט, האט מען אים געזאגט אז דאס איז א קינד פון ר' יהושע, און ווען בעלזער רב האט דאס געהערט, האט ער זיך אנגערופן: דרך ארץ פאר רבי פייבל דובענקע'ס אייניקל, און ער האט געהייסן אז מען זאל אים געבן א פלאץ, און ער איז דארט געווען די גאנצע צייט פונעם טיש.

זיין זון הרה"ק רבי אהרן **מבעלזא** זצ"ל האט זיך אויך אזוי געפירט צו מכבד זיין די אייניקלאך פונעם הייליגען אור החכמה, און ער האט זיי גאר שטארק מכבד געווען, און ווען ער האט געטיילט שירים און עס איז געקומען אין די רייע א אייניקל פונעם אור החכמה, האט ער זיך אויסגעדריקט: שירים פאר א דובענקער אייניקל. (תולדות המחבר לספח"ק אור החכמה דף י"ז)

אמאל איז געקומען צו הרה"ק רבי יהושע **מבעלזא** זצ"ל הרבנית הצדיקת אשת הגה"ק בעל מעשי למלך **מוויטצען** זצ"ל וואס זי איז געווען א אייניקעל פון הייליגען אור החכמה, האט ער געהייסן מען זאל ברענגען פאר איר א בענקל צו זיצען, זאגענדיג זי איז א אייניקל פון רבי פייבל מדובענקא. (שם)

ווען דער הייליגער אור החכמה האט זיך באזעצט אין שטאט דובענקא נישט ווייט פון שטאט לובלין, האט ער מקבל מרות געווען פון הרה"ק **מלובלין** זצ"ל וואס איז געווען פיל יונגער פון אים, און מען האט אמאל גערעדט אקעגן אים פארן רבי'ן פון לובלין אז ער האלט נישט מיט זיין דרך, איז ער געקומען צום רבי'ן פון לובלין און אים געוויזן אז זיינע ציינער זענען אים ארויסגעפאלן פון חסד פון רבי'ן פון לובלין, און דאס איז נישט ריכטיג וואס מען האט אים דערציילט איבער אים. (נפלאות הרבי איתו רס"ו)

דער הייליגער אור החכמה איז רוב פון זיינע יארן געווען אין שטאט קריסנאפאלי יצ"ו, ווי ער האט זיך נאר באשפטיגט מיט תורה ועבודה בייטאג און ביינאכט, לערנענדיג תורת הגולה והנסתר, און זיין רוב חכמה און לערען איז געווען חכמת הקבלה, און דארט האט ער פארשפרייט תורה פאר ווער עס האט נאר געוואלט, און ער האט באלאכטן די אויגן פון אידישע קינדער מיט זיין תורה און קדושה. (תולדות המחבר בראש ספח"ק אור החכמה)

די ספר אור החכמה איז במשך אלע דורות פארהייליגט ביי כלל ישראל, און איז א באקאנטע גולה דאס צו האבן. הרה"ק **מאנאטא** זצ"ל שרייבט אין זיין הסכמה אויפן ספר: וואויל איז פאר ווער עס וועט צוהעלפן אז מען זאל קענען דריקן דעם ספר.

עס איז שוין פון לאנג פארשפרייט די מנהג צו לייגן איינגעוויקעלט אין א סחורה אונטער די קאפ פון א פרוי וואס האלט פארן געבוירן א קינד, דאס הייליג ספר נועם אלימלך, און דאס הייליג ספר אור החכמה. (הגה"ק רבי משה צבי לאנדא זצ"ל דומ"ץ קליינווארדיין יצ"ו, בספר שלחן מלכים סי' ה סק"ז)

דאס הייליג ספר אור החכמה פאר זיך אליינס איז א סגולה דאס צו האלטן אין שטוב, און לויט ווי עס איז אנגענומען איז בודק ומנוסה אז דאס העלפט על כל צרה שלא תבוא, און פירט בעסאר א פרוי דארף געבוירן א קינד.

הגה"ק בעל מעשי למלך **מוויטצען** זצ"ל פלעגט שיקן דעם הייליגן ספר אור החכמה פאר א פרוי וואס האט געהאלטן פארן געבוירן א קינד, און האט געהייסן אז מען זאל דאס לייגן אונטער איר קישן כדי זי זאל דורכדעם געבוירן גרינג דאס קינד. (ספר אור החכמה תולדות המחבר)

תורתו מאירת עינינו יגן לנו ויושר יליץ בעדינו

אדם אם היה עובר בין הקברות, והיה יודע שצדיק קבור שם,

צריך להזכירו במעשיו, אמר שלמה (משל"י ז') זכר צדיק לברכה. (פסכ"ר פ"ב ס"א)

פארט איר אויף קברי צדיקים ווי אימער אין דער וועלט?

די עיקר השתחוות ביי א ציון פון א צדיק איז נאכצוואגן שמועות ועובדות מפיו כמוכאב בספח"ק. איר צאלט אויפ'ל געלט פאר די נסיעות, קומט נישט אן צום ציון ווי א פרעמדער, מיר וועלן אייך צושטעלן א קובץ "לספר בציון" מיט געקליבענע סיפורים מיוחד פאר די ציונים ווי איר פארט. אזוי ווי איר זענט מחליט צו פארן אויף מקומות הקדושים, רופט אריין צו מערכת "מבאר רבותינו" און מיר וועלן אייך צושטעלן בעוה"ש"ת א קובץ לויט אייער פארלאנג. 718-218-6817

פועלעט אלעס גוטס ~

אפילו מיט אן אזויגערופענעם גאר גוטן פילטער
איז פארט גאר שלעכט פאר א אידישע נשמה

מבאר רבותינו: 43 LORIMER ST. BROOKLYN N.Y. 11206
טעל: 718-218-6817 - פקס: 718-506-9629

במשך שבתות הקיץ אינו מופיע עמוד ג' ועמוד ד' - ואתכם הסליחה
כל הזכויות שמורות, ואסור להעתיק שום ענין מהגליון בלי רשות המערכת
י"ל ע"י קהל אפר"י דגאנאש - בנשיאות הגה"צ רבי אליעזר יוסף פאליאק שליט"א

פרשת פנחס תשפ"ה לפ"ק

הרה"ק רבי אורי פייבל מדובענקא זצ"ל איז געבוירן לערך שנת ת"ע לפ"ק צו זיין טאטן רבי אהרן זצ"ל פון שטאט לאשצוב יצ"ו, ער האט זוכה געווען צו זיין ביי מרן הבעש"ט הק' זצ"ל, און ער האט זיך מסתופף געווען אין שטאט פון הרה"ק המגיד ממעזריטש, און הרה"ק רבי לייב שרה"ס, און איז געווען א תלמיד מובהק פון הרה"ק רבי קהת מוואריש זצ"ל תלמיד פון בעש"ט הק' זצ"ל, ער האט קודם פארשפרייט תורה און חסידות אין שטאט קריסנאפאלי יצ"ו, און שפעטער איז ער אריפגענומען געווארן פאר רב אין שטאט טאלטשין יצ"ו, און צום סוף איז ער געווען אין שטאט דובענקא יצ"ו, ער איז געווען געשעצט און פארהייליגט ביי אלע צדיקי הדור, ער האט פארפאסט דעם ספר אור החכמה על התורה, וואס איז באקאנט פאר א הייליג ספר וואס ברענגט ברכות און ישועות. ער איז נסתלק געווארן כ"ב תמוז צווישן די יארן שנת תקנ"ג - תקנ"ב לפ"ק, זיין הייליגע ציון געפינט זיך אין שטאט דובענקא יצ"ו.

דער הייליגער אור החכמה פון דובענקא איז געווען גאר שטארק געשעצט ביי די בעלזא צדיקים זצ"ל, צוליב וואס ער האט געוואוינט אין שטאט קריסנאפאלי וואס איז נאנט צום שטאט בעלזא, און זיי האבן געהערט שפעטער פון זיין גרויסע קדושה. אמאל איז געקומען זיין אייניקעל הרה"ח ר' הרב פייבל הכהן קאהן ז"ל פון זענטא צו הרה"ק רבי יהושע **מבעלזא** זצ"ל, און האט אים געזאגט אז ער פלאנט צו פארן צום שטאט דובענקא, צו מתפלל זיין ביים ציון פון הייליגן אור החכמה, און ווי אויך זיך צו אומקוקן וואס מען דארף פאררעכטן ביים הייליגן ציון, און ער האט געבעטן צו באקומען בעלזער רביס ברכה, צוליב וואס ער האט מורא געהאט פון די קאזאקן וואס זענען געווען אין יענע געגענט, און האבן ח"ו געקענט שעדיגן, האט אים בעלזער רב געהייסן אז ווען ער קומט אן צום ציון זאל ער געבן מזונות און ברוינפן לעילוי נשמת רבי פייבל מדובענקא, און ער האט אים אויך געגעבן א שיינע סומע זיך צו משתתף זיין מיטן פאררעכטן דעם הייליגן ציון פונעם אור החכמה. (תולדות המחבר זצ"ל, המובהב בספח"ק אור החכמה דף ט"ז)

די צדיקי הדור דרוקן זיך אויס מיט אויסגערעווענליכע גרויסע טיטלען אויפן הייליגן אור החכמה און אויף זיין הייליגע ספר אין זייערע הסכמות: הרב איש אלקים [וכו'] הם מתוקים מדבש [לשון הרה"ק מלובלין זצ"ל והרה"ק ר' צבי ארי' מאליק זצ"ל, והגה"ק רבי מאיר מבראד זצ"ל ושה]. המקובל קדוש יאמר לו [וכו'] זה החיבור יהיה לפתח עינים לכל מי שירצה ליכנס בפרדס של חכמת האמת, דבריו יטיבו להישר חולק, וממנו נקח לעבוד את ד'. [לשון הגה"ק רבי אפרים זלמן מרגליות מבראד זצ"ל]. והחכמה תען לחכם להורות לו הדרך לאור באור החיים ובכיאות' ה' כל הוימים [לשון הרה"ק מאנאטא זצ"ל]. בתורה ובחסידיות ידיו רב לו בעשר ידות [לשון הגה"ק מקריסנאפאלי זצ"ל]. תוכו רצון אהבה להלהיב לבב בני עמנו להיות כוונתם רצויה לעשות נחת רוח לאביהם שבשמים וארץ [לשון הגאון בעל ישועות יעקב זצ"ל]. דבריו דברים המקודשים העומדים ברום המעלה יכוננה אלקים סלה [לשון הגה"ק מלאשצוב זצ"ל]

דער הייליגער אור החכמה פון דובענקא האט זיך אמאל צאמגעזעצט מיט הרה"ק הרבי ר' אלימלך **מליזענסקי** זצ"ל און זיין ברודער הרה"ק רבי ר' זושא **מהאניפאלי** זצ"ל און זיי האבן געפילט אין הימעל צו מבטל זיין א שווערע גזירה וואס האט געשוועבט אויף די אידן פון לאנד פולין, נאכדעם האט מען זיי צו וויסן געטון פון הימעל אז אזוי ווי זיי האבן דאס געטון, איז דא א גזירה אויף זיי אז זיי זאלן נעמען אויף זיך צו אפרעכטן גלות, און דער רבי ר' אלימלך און דער רבי ר' זושא האבן דאס טאקע גענומען אויף זיך און געגאנגען גלות ווי באקאנט, אבער דער אור החכמה וואס איז שוין געווען אויף די עלטער האט געזאגט: איך בין שוין אלט און שוואך, און ער קען דאס נישט אויספירן, און דערפאר האט ער געשיקט זיין זון הרה"ק רבי משה **מזענסקי** זצ"ל אז ער זאל אפרעכטן גלות אנטשטאט אים, און ער האט אים געגעבן א וואגן מיט פערד צו רייטן מיט דעם, און ער האט אים געהייסן ער זאל פארן צום שטאט זענטא יצ"ו און ער זאל זיך דארטן באזעצן, און צוליב וואס אין אונגארן איז דא עטליכע שטעט וואס האבן ענליכע נעמען, און כדי ער זאל נישט האבן א טעות מיט די שטאט, האט אים דער אור החכמה איבערגעגעבן א סימן אויף וועלכע שטאט ער מיינט, אז אין די שטאט ווי די פערד וועלן שטארבן און מער נישט קענען פארן ווייטער זאל ער זיך דארטן אפשטעלן, און אזוי איז טאקע געווען, רבי משה איז געפארן אפרעכטן גלות אנטשטאט זיין הייליגע טאטע, און ווען ער איז אנגעקומען קיין זענטא האבן זיך די פערד דארט אפגעשטעלט און געשטארבן, און רבי משה האט זיך דארט באזעצט, און אראפגעלייגט דארט די יסוד פאר תורה ויראה לויטן דרך החסידות. (אור החכמה החדש, תולדות המחבר צדיק מהל דף ז')

הרה"ק רבי ישכר דוב **מבעלזא** זצ"ל האט דערציילט: אמאל האבן בייזוויליגע מענטשען מתנגדים, ארומגענומען די הויז פון הייליגן אור החכמה אין שטאט קריסנאפאלי יצ"ו מיט שטריק, און געוואלט רח"ל אינטערצינדן די הויז צוזאמען מיטן אור החכמה ח"ו, און א איד וואס האט דאס באמערקט האט דאס שנעל איינגעמאלדן פארן אור החכמה, און אזוי האט ער זיך געראטעוועט, און ער האט געזאגט פאר דעם איד ער זאל זיך אויסבעטען וואס ער וויל פאר דעם וואס ער האט אים געראטעוועט, און ער האט אים געבעטן רייטן בקיעט, און דער אור החכמה האט אים געוואונטשן עשירות אויף דורי דורות. און דער בעלזער רב האט אויסגעפירט אז ער קען די אייניקלאך פון דעם איד, און זיי זענען גרויסע עשירים ביזן היינטיגן טאג. (אור החפון קובץ ב"ז)

אין דעם זענען דעמאלסט ליידער פארברענט געווארן פילע פון זיינע הייליגע געשריבענע כתבים, וואס האט אנהאלטן פופצער פירושים אויף יעדן פסוק אויף די תורה, און חמש מגילות, און אויף תיקוני זוהר, אידרות, ספרא דצינועווא, ספר יצירה, גאר טיפע פארטיקלע פירושים. (בט הרב הצדיק רבי מנחם מענדל זצ"ל בחקדמותו לספח"ק אור החכמה)

ווען הרה"ק רבי ישכר דוב **מבעלזא** זצ"ל האט זיך אויפגעהאלטן אין אונגארן אין שטאט ראפערט יצ"ו אין די צייט פון די ערשטע וועלט מלחמה, האט אמאל פאסירט אז הרה"ר יהושע כ"ץ ז"ל איידעם פון הגה"צ רבי מרדכי ראטהשטיין זצ"ל דומ"ץ האלמין מחבר

מבאר רבותינו שנה כ"ו גליון ל"ט